

مجموعه‌ی علل که در میان آید حتماً معلول بالضروره محقق می‌شود

شماره پرسش: ۱۶۷۳۳

تاریخ ارسال پرسش: ۱۳۹۵/۴/۱۶ ۲۲:۰۷:۲۷

متن پرسش

سلام استاد: خداقوت. یک طبقه بندی موضوعی کردم در آثار شما، و طبق آن می‌خواهم مطالعه کنم، بهمین خاطر چند سوال داشتم: ۱. در مباحث قرآنی و نهج البلاغه، کدامشان راجع به عدل خدا است؟ ۲. در مباحث قرآن و نهج البلاغه کدامشان در مورد نبوت و امامت است؟ یک سوال جدا هم داشتم، اینکه: علامه رحمت الله علیه می‌فرمایند: «اگر یک پدیده را با مجموع علت تامه و همچنین با اجزای علت تامه اش بسنجیم نسبت آن به علت تامه، نسبت ضرورت (جبر) خواهد بود و نسبتش به هر یک از اجزای علت تامه، نسبت امکان است، زیرا جزء علت نسبت به معلول تنها امکان وجود را می‌دهد نه ضرورت وجود را». (شیعه در اسلام / ص ۱۱۱) استاد، اگر می‌شود این جمله را به حقیر به زبان ساده توضیح دهید، چون کمی برایم سخت بود و متوجه نشدم، بخاطر همین مزاحم وقت شریف شما شدم. التماس دعا

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: این نوع تقسیم‌بندی‌های کلامی را نمی‌توان به طور مستقیم در قرآن و نهج‌البلاغه که نظر به معارف اسلامی به صورت جامع دارند، پیدا کرد. بهتر آن است که به همان شکل که متون مقدس حقایق را با ما در میان می‌گذارند، ما به آن متون رجوع کنیم^۳- مجموعه‌ی علل که در میان آید حتماً معلول بالضروره محقق می‌شود ولی هر یک از علل به تنهایی امکان تحقق معلول را فراهم می‌سازند، زیرا در آن صورت سایر علل در صحنه نیست؛ مثل امکان رفتن شما به خانه به وسیله‌ی ماشین سواری. ولی اگر همه‌ی علل حتی اراده‌ی شما در صحنه باشد، بالضروره رفتن شما به خانه محقق می‌شود. موفق باشید